

Четвертого дня команди працювали над розробкою та оформленням концепцій, підготовкою презентацій протягом усього дня.

П'ятий і останній день воркшопу включав у собі ранкові приготування і репетиції перед завершальною презентацією з доповіддю на двох мовах (укр і англ). На презентації були присутні головний архітектор Чернівців, багато досвідчених практикуючих архітекторів і представників міста. Вся ця подія тривала близько трьох годин, але викликала величезний інтерес у гостей.

На прикладі праці однієї з груп, а саме групи ландшафтного планування та садової архітектури - "Pruth Park" розглянута система даного воркшопу та виконання поставлених завдань. Ця група почала свою роботу з огляду території, спілкування з місцевим жителями, складання SWOT-аналізу та град-аналізу. За підсумками отриманої інформації група почала розробку зеленого каркасу міста і концепції взагалі. На основі базових даних був проведений аналіз екологічного потенціалу.

У масштабі міста пропонується розробити зеленений каркас міста. Підтоплення міських територій є основною проблемою, але цю проблему можна вирішити за допомогою ландшафту та зелені. Озеленення вулиць, створювання водних садів на бульварах, зменшення кількості асфальтування площ та робити їх більш природними. З огляду на можливість повеней слід подбати про збереження первісного ландшафту. Зелені зони розподілили по функціям від активних до пасивних. Виділена захисна зелена смуга. Відзначено бульвари, сквери, набережна та центральний парк. Таким чином можна спостерігати поступове зростання інтенсивності зелені від житлових кварталів до набережної.

У проекті поділили відкриті простори на дві великі групи: ландшафтні та публічні. Перші включають в собі парки, ліски, зелені коридори, спортивні та дитячі зони. До публічних належать міські публічні городи, внутрішньо-квартальні простори, дитячі та спортивні майданчики.

Як результат, учасники розробили концепт створення зеленого каркасу для даної території; укріплення і терасування берегової лінії річки; забезпечення доступу до води всім групам населення; створення маршрутів для каяку по річці; прокладання вело- і піших маршрутів вздовж дамби для безпеки і комфорту прогулянок в лісовій частині парку; прокладання доріжок і освітлення; створення активної зони для проведення масових заходів на набережній; облаштування тихої релакс зони; також серед лісу облаштована зона для проведення подій, яка має бути особливо популярна в спекотну пору року: і одна з найважливіших дій - підтримання біорізноманітної території та створення необхідних умов. Архітектурний воркшоп як метод проектування є доцільним для введення в архітектурному навчанні та дієвий спосіб залучення студентів до партисипативного проектування, часто використовується у навчальній практиці за кордоном. Крім поповнення багажу знань, учасники воркшопу отримують в своє портфолію нові роботи. Вони отримали інформацію і відразу ж перевіряли її на практиці. Всі учасники отримали цінний та цікавий досвід роботи у групах та були нагороджені сертифікатами, які підтверджують участь у Міжнародному воркшопі.

Сазонов Валерій Володимирович (Одеса) – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, політології, психології та права Одеської державної академії будівництва та архітектури

ЦІННОСТІ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ПІДГОТОВКУ ФАХІВЦІВ БУДІВЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ

Актуальність даної проблеми обумовлена наступними факторами. По-перше, перманентними геополітичними змінами в світі, які потребують формування сучасного геополітичного мислення, здатного адекватно реагувати на сучасні виклики та загрози.

Сучасні тенденції в світі: боротьба за багатополарний світ (США, Євросоюз, Росія, Китай, Японія, Індія, Бразилія, група держав Близького Сходу та частини Африки), системна криза інститутів світової безпеки, нові та старі загрози світу, гібридна війна на Сході України, зменшення стабільності, збільшення поля тероризму, глобалізація та прагнення єдиних стандартів розвитку, зростання розриву культур та конфлікту цивілізацій потребують змін їх методології вирішення.

Що є цінностями в міжнародному житті, зовнішньої політики держав? Які там є соціально-політичні цінності для української держави, пересічного українця, молоді, майбутніх фахівців? По-друге, євроатлантичною інтеграцією України, необхідністю формування у майбутніх спеціалістів європейської ідентичності та цінностей європейської солідарності.

Які європейські соціально-політичні цінності для нас потрібні? По-третє, потребами системного перезавантаження та реформування всіх сфер діяльності української держави, особливими завданнями вдосконалення політичної, конституційної, судової, адміністративної реформ як важливіших кроків на шляху до цінностей (ідеалів) демократії. Яка демократія нам потрібна? Як вона вплине на якість фахівців будівельного напрямку?

Які політичні цінності національної єдності пропагує нам політична еліта? Майбутні фахівці будівельної галузі повинні знати методологічні основи політичних парадигм та будувати адекватно своє відношення і політичну поведінку до них;

по-четверте, системною кризою агентів політичної соціалізації, у тому числі й освіти. Аксіологічним імперативом навчання та виховання є завдання: навчити людину самостійно, не кліпове, а творчо мислити, рефлексувати внутрішнім світом на зовнішній, свідомо дивитися на себе з боку та активно приймати участь у соціально-політичному житті суспільства. Ціннісне (зокрема, філософське) знання визначається як критичнооцінювальне.

Інститути освіти наполегливо здійснюють пошук шляхів щодо покращання ціннісного знання, системи формування політичних цінностей та ціннісних орієнтацій. Ціннісне знання виконує культурну, ідеологічну, логіко-гносеологічну і протонаукову, інтеграційну функції. Викладачі разом з студентами повинні опанувати методологічними основами суспільних наук, в тому числі політичної науки: системою принципів, методів і засобів теоретичного пізнання об'єкта і предмета даній науки, основними закономірностями та категоріями.

Різноманітні методи політичної науки сприяють кращому пізнанню як поля політики так і інших сфер соціальної системи суспільства.

Всі методи підрозділяють на три групи: загальні (загально-філософські), загально-логічні (природно-наукові) та емпіричні.

Загальні методи дослідження політики (часто їх називають підходами): соціологічний, культурологічний, функціональний, структурно-функціональний, біхевіористичний, системний, інституціональний, антропологічний, психологічний, діалектичний, компаративістський, онтологічний (субстанціональний), історичний, ціннісний та ін.

Традиційно з глибокої давнини політична думка базувалась на нормативному, або ціннісному (аксіологічному) підході. Цій підхід не втрачає значення і в теперішні дні.

Аксіологія (гр. aklos цінний +...логія) – філософське вчення про цінності. Раніше розглядалась як ідеалістична суб'єктивістська доктрина.

Ціннісний підхід є певною мірою методом, сучасною парадигмою політичної науки щодо пізнання соціально-політичного життя.

Позитивні аспекти ціннісного підходу:

□ аксіологічний підхід передбачає виявлення значення політичних явищ (інститутів), взагалі політики для суспільства і особи, їх оцінку з точки зору загального блага (суспільної користі), справедливості, свободи, поваги людської гідності інших цінностей;

□ цій підхід орієнтує на розробку ідеалу політичного устрою і шляхів його втілення;

□ він вимагає виходити з повинного і бажаного, з етичних цінностей та норм і у залежності з ними будувати політичну поведінку та інститути;

□ він надає політиці етичній, людській вимір, несе до неї моральне начало.

Формула аксіологічного підходу проста: все ділити на загально благо, загальну користь держави та християнську мораль.

Негативні аспекти (обмеженість) ціннісного підходу:

- ідеалізація дійсності (наприклад, перебільшення значення революції, кредиту довіри, завищені експектації обіцянок);
- відірваність від реальності (наприклад, негайний вступ України в ЄС, НАТО);
- умоглядність політичних проектів (наприклад, політика національного примирення, національна єдність, повне подолання корупції).
- релятивність ціннісних суджень, їх залежність від світогляду, соціального статусу і індивідуальних особливостей особи.

Підкреслимо, що разом з іншими методами він слугує кращому вивченню поля політики, визначенню політичних цінностей.

Що це таке політичні цінності? Цінність – еталон необхідного!

Політичні цінності – об'єкти, явища, ідеї, процеси політичного життя та їх властивості, до яких людина ставиться як до таких, що задовольняють її соціальні потреби, інтереси, і які вона залучає до сфери своєї життєдіяльності.

Політичні цінності – це етичні і нормативні судження про політичне життя, про політичні цілі, на реалізацію яких спрямована політична діяльність.

Політична наука досліджує наступні групи політичних цінностей: безпека і національна незалежність; добробут і економічний розвиток; свобода і конституційний порядок.

Їх деталізація і впорядження є предметом оцінок окремих ідеологій, доктрин (концепцій) різних партій, громадських організацій та рухів.

У цих групах, те що притаманне всім інституціям суспільства, найбільш важливі суттєві такі політичні цінності: політичні права і свободи громадян, соціальна справедливість, рівність, законність та порядок, політична влада та її ознаки (легітимність, моральність, толерантність), мир та стабільність системи (національна безпека), гуманізм, демократизм, політичні інститути суспільства (державна, президент, парламент, парламентсько-президентська форма правління, партія, пропорційна система виборів, партійна система, армія, демократичний цивільний контроль над армією, ООН, НАТО, ЄС), державна мова, громадянське суспільство, принципи та процедури політичного життя, сталий економічний розвиток, екологія, добробут громадян та інші.

Специфіка професійної діяльності дозволяє в загальному виді визначити наступні політичні цінності, які потрібно виховувати у майбутніх спеціалістів: патріотизм, професіоналізм, відповідальність, порядність, дисциплінованість, європейську солідарність, християнську мораль та ін.

Суспільні науки, в тому числі “Політологія” кожною своєю темою пов’язана з соціально-політичними цінностями.

Потрібно знати методологічні основи кожної проблеми, яка вивчається та використовувати сучасну методику її викладання, яка повинна мати есенціалістську спрямованість, націленість на відтворення сутності та закономірностей суспільно-політичного життя. Так, на заняттях студенти практикують виступи з інформацією про події внутрішньої та зовнішньої політики України, виконують порівняльний аналіз політичних явищ різних політичних систем та культур, виступають з рефератами та повідомленнями, які підготовлені за допомогою комп’ютерів.

Основними протиріччями всієї навчально-виховної роботи, які впливають на формування соціально-політичних цінностей та орієнтацій є:

– протиріччя між вимогами профілів, робочих навчальних програм та системою впровадження культу навчання;

– протиріччя між бажанням студентів навчатися та можливостями навчального закладу забезпечувати та супроводжувати навчання сучасною інформаційною базою та ін.

З метою покращення формування соціально-політичних цінностей та орієнтацій в академії потрібно:

□ активізувати діяльність науково–педагогічних працівників з питань формування політичних компетенцій, впровадження цінностей державного виховання. Компонентами державного виховання рахувати: громадянське, патріотичне, духовне, моральне, естетичне, екологічне, фізичне;

□ змістом політичних цінностей під час навчання та виховання повинна стати ідея суверенної держави та загальноєвропейської інтеграції зі стандартами демократії;

□ реформування освітянської сфери вимагає збільшення та збереження кількості годин на суспільні та гуманітарні дисципліни, у тому числі і на «Політологію».

Таким, чином, формування соціально-політичних цінностей та орієнтацій в сучасних умовах впливає на вдосконалення всієї системи навчання та виховання, сприяє розвитку демократії, створює умови для здійснення ефективної професійної діяльності.

Тихомірова Фариди Ахнявівна (Одеса) – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

УРБАНІСТИЧНА ОСВІТА: МІЖ ДОСЛІДЖЕННЯМ ТРАДИЦІЙ ТА СТВОРЕННЯМ ІННОВАЦІЙ

Місто є об'єктом міждисциплінарної галузі пізнання – урбаністики, яка займається аналізом і вивченням проблем розвитку та функціонування сучасних міст. Цей термін охоплює систему феноменів, які по-різному перекладаються буквально з англійської мови: міське планування, міський дизайн, новий урбанізм, міський спосіб життя, міський активізм і міські студії.

У США та Європі для визначення міждисциплінарних досліджень, об'єктом яких є місто, вживають вислів Urban Studies. Сучасна урбаністика спирається на географію, історію, соціологію, мистецтвознавство, економіку, культурологію, антропологію, політологію, та соціальну філософію, в центрі її уваги виявляється, перш за все, людина.

Одним з головних питань сучасної урбаністики є виховання «професійного городянина», який пишається своїм містом, знає його історію та бере участь в створенні і підтримці сприятливого простору міста. Для реалізації людини у місті саме таким чином, йому необхідна освіта, розуміння складної системи міського простору, усвідомлення себе як активного суб'єкта міських змін, володіння розвинутими комунікативними навичками, а також вміння працювати з великим об'ємом інформації [3]. Всі ці компетенції формуються у процесі освітньої діяльності. Але академічна урбаністична освіта в такому вигляді, як вона існує на Заході, поки що майже відсутня в Україні, де суспільство поки не надто усвідомлює, що ми здатні змінювати свої міста, змінюючи себе. Сфера урбаністики в Україні не має єдиної концептуалізації, інституційності і меж.

Тривалий час знання про місто зводилися до ресурсного забезпечення та планування забудови території. У 1960-х роках у соціальному пізнанні відбувся критичний поворот, в результаті якого предметом urban studies стали процеси міських змін. Розширення міських студій в сторону вивчення соціокультурних процесів робить цей напрям популярним для здобуття відповідної освіти в університетах. Навчальні плани та курси відрізняються не тільки між країнами, а й поміж університетами. Для пострадянського простору взірцем для розбудови урбаністичної освіти часто стають практики інших країн.

Сучасні міські дослідження беруть початок з Чиказької школи соціології, фундатори якої досліджували просторові закономірності розвитку міста через створення описових моделей. Американська освітня традиція наближає Urban Studies до соціальних наук, акцентуючи увагу на тому, що місто функціонує для людей. Також в Америці розвиваються урбаністичні ініціативи. На вирішення найскладніших міських проблем спрямована The Urban Labs initiative Чиказького університету.

У Великій Британії Urban Studies розвиваються на перетині питань розвитку ринку праці, систем управління, здоров'я, житлового будівництва, контролю кримінальної ситуації, освіти, планування та охорони довкілля. У зв'язку з еміграцією до Європи громадян країн